

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

L 242

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Νομοθεσία

60ό έτος

20 Σεπτεμβρίου 2017

Περιεχόμενα

I Νομοθετικές πράξεις

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

- ★ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1563 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2017, για τη διασυννοριακή ανταλλαγή μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών αντιγράφων σε προσβάσιμο μορφότυπο ορισμένων προστατευόμενων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας δυνάμει δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων προς όφελος των τυφλών, των αμβλυώπων ή ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων 1

ΟΔΗΓΙΕΣ

- ★ Οδηγία (ΕΕ) 2017/1564 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2017, σχετικά με ορισμένες επιτρεπόμενες χρήσεις ορισμένων προστατευόμενων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας δυνάμει δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων προς όφελος των τυφλών, των αμβλυώπων και των ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων και για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/29/ΕΚ για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας 6

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- ★ Απόφαση (ΕΕ) 2017/1565 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2017, για τη χορήγηση μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής στη Δημοκρατία της Μολδαβίας 14

EL

Οι πράξεις των οποίων οι τίτλοι έχουν τυπωθεί με λευκά στοιχεία αποτελούν πράξεις τρεχούσης διαχείρισης που έχουν θεσπισθεί στο πλαίσιο της γεωργικής πολιτικής και είναι γενικά περιορισμένης χρονικής ισχύος.

Οι τίτλοι όλων των υπολοίπων πράξεων έχουν τυπωθεί με μαύρα στοιχεία και επισημαίνονται με αστερίσκο.

I

(Νομοθετικές πράξεις)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2017/1563 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 13ης Σεπτεμβρίου 2017

για τη διασυννοριακή ανταλλαγή μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών αντιγράφων σε προσβάσιμο μορφότυπο ορισμένων προστατευόμενων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας δυνάμει δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων προς όφελος των τυφλών, των αμβλυώπων ή ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 30 Απριλίου 2014 υπεγράφη εξ ονόματος της Ένωσης η συνθήκη του Μαρακές για τη διευκόλυνση της πρόσβασης τυφλών, αμβλυώπων ή ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων σε δημοσιευμένα έργα («η συνθήκη του Μαρακές») ⁽³⁾. Η εν λόγω συνθήκη απαιτεί από τα συμβαλλόμενα μέρη να προβλέψουν εξαιρέσεις ή περιορισμούς όσον αφορά την πνευματική ιδιοκτησία και τα συγγενικά δικαιώματα στην παραγωγή και διάδοση αντιγράφων, σε προσβάσιμο μορφότυπο, ορισμένων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας και στη διασυννοριακή ανταλλαγή των εν λόγω αντιγράφων.
- (2) Δικαιούχοι της συνθήκης του Μαρακές είναι οι τυφλοί, τα άτομα με μη αναστρέψιμη αμβλυωπία, με συνέπεια να μην μπορούν να έχουν οπτική λειτουργία ουσιαστικά ισοδύναμη με εκείνη ατόμου χωρίς τέτοια αναπηρία, ή τα άτομα με αντληπτικές ή αναγνωστικές αναπηρίες, συμπεριλαμβανομένης της δυσλεξίας ή οποιασδήποτε άλλης μαθησιακής δυσκολίας, που δεν μπορούν να διαβάσουν έντυπα με την ίδια ουσιαστικά ευχέρεια με άτομα χωρίς αναπηρία, ή τα άτομα που δεν μπορούν, λόγω σωματικής αναπηρίας, να κρατήσουν στα χέρια τους ή να χειριστούν βιβλία ή να εστιάσουν ή να μετακινήσουν το βλέμμα τους έτσι ώστε να είναι σε θέση να διαβάσουν κανονικά σε αποδεκτό βαθμό, εφόσον, ως αποτέλεσμα της εν λόγω ανικανότητας ή αναπηρίας, τα άτομα αυτά δεν μπορούν να διαβάζουν έντυπα έργα με την ίδια ουσιαστικά ευχέρεια με άτομο που δεν έχει τέτοια ανικανότητα ή αναπηρία.
- (3) Οι τυφλοί, οι αμβλύωπες ή τα άτομα με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν πολλούς φραγμούς όσον αφορά την πρόσβαση σε βιβλία και άλλο έντυπο υλικό που προστατεύεται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικά δικαιώματα. Η ανάγκη να αυξηθεί ο αριθμός των προστατευόμενων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας που διατίθενται σε αντίγραφα σε προσβάσιμο μορφότυπο στα εν λόγω άτομα και να βελτιωθεί σημαντικά η κυκλοφορία και η διάδοσή τους αναγνωρίζεται διεθνώς.

⁽¹⁾ Γνώμη της 5ης Ιουλίου 2017 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽²⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 6ης Ιουλίου 2017 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 17ης Ιουλίου 2017.

⁽³⁾ Απόφαση 2014/221/ΕΕ του Συμβουλίου, της 14ης Απριλίου 2014, για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Συνθήκης του Μαρακές για τη διευκόλυνση της πρόσβασης τυφλών, αμβλυώπων ή ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων σε δημοσιευμένα έργα (ΕΕ L 115 της 17.4.2014, σ. 1).

- (4) Σύμφωνα με τη γνωμοδότηση 3/15 του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽¹⁾, οι εξαιρέσεις ή οι περιορισμοί των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων όσον αφορά την κατασκευή και διάδοση αντιγράφων ορισμένων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας σε προσιτό μορφότυπο κατά τη συνθήκη του Μαρακές, θα πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή στο πλαίσιο του εναρμονισθέντος τομέα σύμφωνα με την οδηγία 2001/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾. Το αυτό ισχύει για τα προβλεπόμενα από την εν λόγω συνθήκη καθεστώτα εξαγωγής και εισαγωγής, εφόσον επιτρέπουν την παρουσίαση στο κοινό ή τη διανομή στην επικράτεια συμβαλλόμενου μέρους αντιγράφων σε προσβάσιμο μορφότυπο δημιουργημένων στην επικράτεια άλλου συμβαλλόμενου μέρους, χωρίς να ζητείται η συναίνεση των κατόχων των δικαιωμάτων.
- (5) Με την οδηγία (ΕΕ) 2017/1564 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾ επιδιώκεται η υλοποίηση με εναρμονισμένο τρόπο των υποχρεώσεων της Ένωσης που απορρέουν από τη συνθήκη του Μαρακές, ούτως ώστε να βελτιωθεί η διαθεσιμότητα αντιγράφων σε προσβάσιμο μορφότυπο για τους δικαιούχους σε όλα τα κράτη μέλη της Ένωσης και η κυκλοφορία των εν λόγω αντιγράφων στην εσωτερική αγορά, και υποχρεώνονται τα κράτη μέλη να εισάγουν υποχρεωτική εξαίρεση για ορισμένα δικαιώματα που έχουν εναρμονιστεί από το δίκαιο της Ένωσης. Ο παρών κανονισμός αποσκοπεί στην υλοποίηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη συνθήκη του Μαρακές όσον αφορά τις εξαγωγές και εισαγωγές αντιγράφων σε προσβάσιμο μορφότυπο για μη εμπορικούς σκοπούς προς όφελος των δικαιούχων μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών που είναι συμβαλλόμενα μέρη της συνθήκης του Μαρακές και στον καθορισμό προϋποθέσεων για τις εν λόγω εξαγωγές και εισαγωγές κατά τρόπο ενιαίο εντός του τομέα που εναρμονίζουν οι οδηγίες 2001/29/ΕΚ και (ΕΕ) 2017/1564, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα σχετικά μέτρα εφαρμόζονται με συνέπεια σε ολόκληρη την εσωτερική αγορά και δεν διακυβεύουν την εναρμόνιση αποκλειστικών δικαιωμάτων και εξαιρέσεων που περιέχονται στις εν λόγω οδηγίες.
- (6) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι αντίγραφα, σε προσβάσιμο μορφότυπο, βιβλίων, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών βιβλίων, εξειδικευμένων επιθεωρήσεων, εφημερίδων, περιοδικών και άλλων εντύπων, σημειογραφίας, περιλαμβανομένων των μουσικών έργων σε παρτιτούρες και άλλου έντυπου υλικού, επίσης σε ηχογραφημένη μορφή, ψηφιακά ή αναλογικά, τα οποία έχουν παραχθεί σε οποιοδήποτε κράτος μέλος σύμφωνα με τις εθνικές διατάξεις που θεσπίζονται κατ'εφαρμογή της οδηγίας (ΕΕ) 2017/1564 μπορούν να διανέμονται, να παρουσιάζονται ή να διατίθενται σε δικαιούχο ή σε εξουσιοδοτημένη οντότητα, ως αναφέρονται στη συνθήκη του Μαρακές, σε τρίτες χώρες που είναι συμβαλλόμενα μέρη της συνθήκης του Μαρακές. Στους προσβάσιμους μορφότυπους συγκαταλέγονται, για παράδειγμα, η γραφή Braille, τα μεγάλα τυπογραφικά στοιχεία, τα προσαρμοσμένα ηλεκτρονικά βιβλία, τα ηχογραφημένα βιβλία και οι ραδιοφωνικές εκπομπές. Λαμβάνοντας υπόψη τον «μη εμπορικό σκοπό της συνθήκης του Μαρακές» ⁽⁴⁾, η διανομή, η παρουσίαση στο κοινό ή η διάδοση αντιγράφων στο κοινό σε προσβάσιμο μορφότυπο σε τυφλούς, αμβλύωπες ή σε άτομα με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων ή σε εξουσιοδοτημένες οντότητες στην τρίτη χώρα θα πρέπει να πραγματοποιείται αποκλειστικά σε μη κερδοσκοπική βάση από εξουσιοδοτημένες οντότητες εγκατεστημένες σε κράτος μέλος.
- (7) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει επίσης να επιτρέπει την εισαγωγή από τρίτη χώρα αντιγράφων σε προσβάσιμο μορφότυπο που έχουν παραχθεί κατ'εφαρμογή της συνθήκης του Μαρακές, και την πρόσβαση σε αυτά, από δικαιούχους εντός της Ένωσης και από εξουσιοδοτημένες οντότητες εγκατεστημένες σε κράτος μέλος, για μη εμπορικούς σκοπούς προς όφελος τυφλών, αμβλύωπων ή ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων. Θα πρέπει να καταστεί δυνατόν τα εν λόγω αντίγραφα σε προσβάσιμο μορφότυπο να κυκλοφορούν στην εσωτερική αγορά υπό τους ίδιους όρους που ισχύουν για τα αντίγραφα σε προσβάσιμο μορφότυπο που παράγονται στην Ένωση σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2017/1564.
- (8) Προκειμένου να βελτιωθεί η διαθεσιμότητα αντιγράφων σε προσβάσιμο μορφότυπο και να αποτραπεί η απαγορευμένη διάδοση έργων ή άλλων αντικειμένων προστασίας, οι εξουσιοδοτημένες οντότητες που ασχολούνται με τη διανομή, την παρουσίαση στο κοινό ή τη διάδοση των αντιγράφων στο κοινό σε προσβάσιμο μορφότυπο θα πρέπει να πληρούν ορισμένες υποχρεώσεις. Θα πρέπει να ενθαρρύνονται οι πρωτοβουλίες των κρατών μελών να προωθούν τους στόχους της συνθήκης του Μαρακές και την ανταλλαγή αντιγράφων σε προσβάσιμο μορφότυπο με τρίτες χώρες που είναι συμβαλλόμενα μέρη της εν λόγω συνθήκης και να υποστηρίζουν τις εξουσιοδοτημένες οντότητες να ανταλλάσσουν και να διαδίδουν πληροφορίες. Στις πρωτοβουλίες αυτές θα μπορούσε να περιλαμβάνεται η ανάπτυξη κατευθυντήριων γραμμών ή βέλτιστων πρακτικών για την παραγωγή και τη διάδοση αντιγράφων σε προσβάσιμο μορφότυπο μετά από διαβούλευση με εκπροσώπους των εξουσιοδοτημένων οντοτήτων, των δικαιούχων και των κατόχων δικαιωμάτων.
- (9) Είναι απαραίτητο κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δυνάμει του παρόντος κανονισμού να γίνεται με σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής και του δικαιώματος προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα βάσει των άρθρων 7 και 8 του

⁽¹⁾ Γνωμοδότηση 3/15 του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της 14ης Φεβρουαρίου 2017, ECLI:EU:C:2017:114, σκέψη 112.

⁽²⁾ Οδηγία 2001/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας (ΕΕ L 167 της 22.6.2001, σ. 10).

⁽³⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2017/1564 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2017, σχετικά με ορισμένες επιτρεπόμενες χρήσεις ορισμένων προστατευόμενων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας δυνάμει δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων προς όφελος των τυφλών, των αμβλύωπων και των ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων και για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/29/ΕΚ για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας (βλ. σελίδα 6 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽⁴⁾ Γνωμοδότηση 3/15 του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της 14ης Φεβρουαρίου 2017, ECLI:EU:C:2017:114, σκέψη 90.

Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης («ο Χάρτης»), και επιπλέον είναι επιτακτικό η εν λόγω επεξεργασία να τηρεί τις οδηγίες 95/46/ΕΚ ⁽¹⁾ και 2002/58/ΕΚ ⁽²⁾ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που διέπουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως μπορεί να διενεργείται από εξουσιοδοτημένες οντότητες στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού και υπό την εποπτεία των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών, ιδίως των δημόσιων ανεξάρτητων αρχών που έχουν οριστεί από τα κράτη μέλη.

- (10) Η σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία («η ΣΗΕΔΑΑ»), στην οποία η Ένωση είναι συμβαλλόμενο μέρος, εγγυάται στα άτομα με αναπηρία το δικαίωμα πρόσβασης σε πληροφορίες και στην εκπαίδευση και το δικαίωμα συμμετοχής στην πολιτιστική, οικονομική και κοινωνική ζωή επί ίσοις όροις με τα άτομα χωρίς αναπηρία. Η ΣΗΕΔΑΑ απαιτεί από τα συμβαλλόμενα μέρη να λαμβάνουν όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, προκειμένου να διασφαλίσουν ότι οι νόμοι περί προστασίας των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας δεν συνιστούν παράλογο ή μεροληπτικό φραγμό στην πρόσβαση ατόμων με αναπηρία σε πολιτιστικά αγαθά.
- (11) Σύμφωνα με τον Χάρτη απαγορεύεται κάθε μορφή διακρίσεως, περιλαμβανομένων και διακρίσεων λόγω αναπηρίας, ενώ η Ένωση αναγνωρίζει και σέβεται το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρία να επωφελούνται από μέτρα που τους εξασφαλίζουν αυτονομία, κοινωνική και επαγγελματική ένταξη και συμμετοχή στον κοινωνικό βίο.
- (12) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, ήτοι η ομοιόμορφη εκπλήρωση των υποχρεώσεων εκ της συνθήκης του Μαρακές όσον αφορά τις εξαγωγές και τις εισαγωγές μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών που είναι συμβαλλόμενα μέρη της συνθήκης του Μαρακές αντιγράφων σε προσβάσιμο μορφότυπο ορισμένων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας για μη εμπορικούς σκοπούς προς όφελος των δικαιούχων και ο καθορισμός των προϋποθέσεων για τις εν λόγω εξαγωγές και εισαγωγές, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, μπορεί όμως εξαιτίας της κλίμακας και των αποτελεσμάτων του να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (13) Ο παρών κανονισμός σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως στον Χάρτη και στη ΣΗΕΔΑΑ. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να ερμηνεύεται και να εφαρμόζεται σύμφωνα με τα εν λόγω δικαιώματα και τις εν λόγω αρχές,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει ενιαίους κανόνες για τη διασυνοριακή ανταλλαγή αντιγράφων, σε προσβάσιμο μορφότυπο, ορισμένων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών που είναι συμβαλλόμενα μέρη της συνθήκης του Μαρακές χωρίς την άδεια του κατόχου των δικαιωμάτων, προς όφελος των τυφλών, των αμβλυώπων ή των ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων, εντός του τομέα που εναρμονίζουν οι οδηγίες 2001/29/ΕΚ και (ΕΕ) 2017/1564, προκειμένου να μη διακυβεύεται η εναρμόνιση αποκλειστικών δικαιωμάτων και εξαιρέσεων στην εσωτερική αγορά.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «έργο ή άλλο αντικείμενο προστασίας»: ένα έργο υπό μορφή βιβλίου, εξειδικευμένης επιθεώρησης, εφημερίδας, περιοδικού ή άλλου είδους εντύπου, σημειογραφίας στην οποία συμπεριλαμβάνονται οι παρτιτούρες, και οι σχετικές εικονογραφήσεις, επί παντός μέσου, καθώς και σε ηχητική μορφή, όπως τα ηχογραφημένα βιβλία, και σε ψηφιακό μορφότυπο, το οποίο προστατεύεται δυνάμει δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικών δικαιωμάτων και δημοσιεύεται ή διατίθεται στο κοινό με άλλον νόμιμο τρόπο·

⁽¹⁾ Οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31). Η εν λόγω οδηγία θα καταργηθεί και θα αντικατασταθεί, με ισχύ από τις 25 Μαΐου 2018, από τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

⁽²⁾ Οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες) (ΕΕ L 201 της 31.7.2002, σ. 37).

- 2) ως «δικαιούχος» νοείται, ανεξάρτητα από οποιεσδήποτε άλλες αναπηρίες:
- α) ένα τυφλό άτομο·
 - β) ένα άτομο με αμβλυωπία η οποία δεν επιδέχεται βελτίωση ώστε το άτομο να αποκτήσει οπτική λειτουργία ουσιαστικά ισοδύναμη με εκείνη ατόμου χωρίς τέτοια αναπηρία το οποίο για τον λόγο αυτό δεν μπορεί να διαβάσει έντυπα με την ίδια ουσιαστικά ευχέρεια όπως ένα άτομο χωρίς τέτοια αναπηρία·
 - γ) ένα άτομο που έχει αντιληπτική ή αναγνωστική αναπηρία και δεν είναι, ως εκ τούτου, σε θέση να διαβάσει έντυπα με την ίδια ουσιαστικά ευχέρεια όπως ένα άτομο χωρίς τέτοια αναπηρία· ή
 - δ) ένα άτομο που δεν είναι σε θέση λόγω σωματικής αναπηρίας να κρατήσει στα χέρια του ή να χειριστεί βιβλίο ή να εστιάσει ή να μετακινήσει το βλέμμα του έτσι ώστε να μπορεί κανονικά να διαβάσει σε ικανοποιητικό βαθμό·
- 3) «αντίγραφο σε προσβάσιμο μορφότυπο»: ένα αντίγραφο έργου ή άλλου αντικειμένου προστασίας που δίνει στον δικαιούχο πρόσβαση στο έργο ή στο άλλο αντικείμενο προστασίας με εναλλακτικό τρόπο ή σε εναλλακτική μορφή, μεταξύ άλλων δίνοντας στο άτομο τη δυνατότητα να έχει αποτελεσματική και άνετη πρόσβαση όπως ένα άτομο χωρίς οποιαδήποτε αναπηρία ή ανικανότητα από τις αναφερόμενες στο σημείο 2)·
- 4) «εξουσιοδοτημένη οντότητα εγκατεστημένη σε κράτος μέλος»: η οντότητα που εξουσιοδοτείται ή αναγνωρίζεται από τα κράτη μέλη προκειμένου να παρέχει σε δικαιούχους εκπαίδευση, επιμόρφωση, προσαρμοσμένη ανάγνωση ή πρόσβαση σε πληροφορίες, σε μη κερδοσκοπική βάση. Μπορεί επίσης να είναι δημόσιο όργανο ή μη κερδοσκοπικός οργανισμός που παρέχει τις ίδιες υπηρεσίες σε δικαιούχους ως μία από τις κύριες δραστηριότητές του, ως θεσμική υποχρέωση ή στο πλαίσιο αποστολών του δημοσίου συμφέροντος.

Άρθρο 3

Εξαγωγή αντιγράφων σε προσβάσιμο μορφότυπο προς τρίτες χώρες

Εξουσιοδοτημένη οντότητα εγκατεστημένη σε κράτος μέλος μπορεί να διανέμει, να παρουσιάζει ή να καθιστά διαθέσιμα στους δικαιούχους ή σε εξουσιοδοτημένη οντότητα εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα που είναι συμβαλλόμενο μέρος της συνθήκης του Μαρακές αντίγραφο σε προσβάσιμο μορφότυπο έργου ή άλλου αντικειμένου προστασίας σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της οδηγίας (ΕΕ) 2017/1564.

Άρθρο 4

Εισαγωγή από τρίτες χώρες αντιγράφων σε προσβάσιμο μορφότυπο

Δικαιούχος ή εξουσιοδοτημένη οντότητα εγκατεστημένη σε κράτος μέλος μπορεί να εισαγάγει ή να αποκτήσει με άλλον τρόπο ή να έχει πρόσβαση και στη συνέχεια να χρησιμοποιήσει, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία που εκδόθηκε κατ' εφαρμογή της οδηγίας (ΕΕ) 2017/1564, αντίγραφο σε προσβάσιμο μορφότυπο έργου ή άλλου αντικειμένου προστασίας που έχει διανεμηθεί, παρουσιαστεί ή τεθεί στη διάθεση των δικαιούχων ή των εξουσιοδοτημένων οντοτήτων από εξουσιοδοτημένη οντότητα τρίτης χώρας που είναι συμβαλλόμενο μέρος της συνθήκης του Μαρακές.

Άρθρο 5

Υποχρεώσεις των εξουσιοδοτημένων οντοτήτων

1. Εξουσιοδοτημένη οντότητα εγκατεστημένη σε κράτος μέλος η οποία εκτελεί τις πράξεις που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4 θεσπίζει και τηρεί τις δικές της πρακτικές για να εξασφαλίζει ότι:
- α) διανέμει, παρουσιάζει και καθιστά διαθέσιμα αντίγραφα σε προσβάσιμο μορφότυπο μόνο στους δικαιούχους ή σε άλλες εξουσιοδοτημένες οντότητες·
- β) λαμβάνει κατάλληλα μέτρα για την αποτροπή της απαγορευμένης αναπαραγωγής, διανομής, παρουσίασης στο κοινό και διάθεσης στο κοινό αντιγράφων σε προσβάσιμο μορφότυπο·
- γ) επιδεικνύει την προσήκουσα επιμέλεια και διατηρεί αρχεία σχετικά με τη διαχείριση έργων ή άλλου αντικειμένου προστασίας και των αντιγράφων τους σε προσβάσιμο μορφότυπο· και
- δ) δημοσιεύει και επικαιροποιεί, στον ιστότοπό της ενδεχομένως ή μέσω άλλων διαδικτυακών ή εξωδιαδικτυακών διαύλων, πληροφορίες για τον τρόπο με τον οποίο συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που καθορίζονται στα στοιχεία α) έως γ) της παρούσας παραγράφου.

Εξουσιοδοτημένη οντότητα εγκατεστημένη σε κράτος μέλος θεσπίζει και τηρεί τις πρακτικές που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο σεβόμενη πλήρως τους κανόνες περί επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των δικαιούχων σύμφωνα με το άρθρο 6.

2. Εξουσιοδοτημένη οντότητα εγκατεστημένη σε κράτος μέλος η οποία εκτελεί τις πράξεις που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4 παρέχει τις ακόλουθες πληροφορίες σε προσβάσιμη μορφή, κατόπιν σχετικού αιτήματος, στον δικαιούχο, σε άλλη εξουσιοδοτημένη οντότητα ή κάτοχο δικαιώματος:

- α) τον κατάλογο των έργων ή άλλου αντικειμένου προστασίας των οποίων έχει αντίγραφα σε προσβάσιμο μορφότυπο, και τους διαθέσιμους μορφότυπους· και
- β) το όνομα και τα στοιχεία επικοινωνίας των εξουσιοδοτημένων οντοτήτων με τις οποίες έχει ανταλλάξει αντίγραφα σε προσβάσιμο μορφότυπο σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4.

Άρθρο 6

Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού συμμορφώνεται με τις οδηγίες 95/46/EK και 2002/58/EK.

Άρθρο 7

Επανεξέταση

Έως τις 11 Οκτωβρίου 2023 η Επιτροπή θα προβεί σε αξιολόγηση του παρόντος κανονισμού και θα παρουσιάσει σε έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή τα κύρια πορίσματα, τα οποία θα συνοδεύονται, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, από προτάσεις τροποποίησης του παρόντος κανονισμού.

Τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή τις αναγκαίες πληροφορίες για τη σύνταξη της έκθεσης αξιολόγησης.

Άρθρο 8

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από τις 12 Οκτωβρίου 2018.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο, 13 Σεπτεμβρίου 2017.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
A. TAJANI

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. MAASIKAS

ΟΔΗΓΙΕΣ

ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2017/1564 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 13ης Σεπτεμβρίου 2017

σχετικά με ορισμένες επιτρεπόμενες χρήσεις ορισμένων προστατευόμενων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας δυνάμει δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων προς όφελος των τυφλών, των αμβλυώπων και των ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων και για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/29/ΕΚ για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήδη νομοθετική διαδικασία ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Οι νομικές πράξεις της Ένωσης στον τομέα των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων παρέχουν στους κατόχους των δικαιωμάτων ασφάλεια δικαίου και υψηλό βαθμό προστασίας και συνιστούν εναρμονισμένο νομικό πλαίσιο που συμβάλλει στην εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και προωθεί την καινοτομία, τη δημιουργία, τις επενδύσεις και την παραγωγή νέου περιεχομένου, μεταξύ άλλων στο ψηφιακό περιβάλλον. Αποσκοπεί, επίσης, στην προώθηση της πρόσβασης στη γνώση και στον πολιτισμό μέσω της προστασίας έργων και άλλου αντικειμένου προστασίας, επιτρέποντας εξαιρέσεις ή περιορισμούς που εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον. Η δικαίη εξισορρόπηση δικαιωμάτων και συμφερόντων κατόχων δικαιωμάτων και χρηστών θα πρέπει να διαφυλαχθεί.
- (2) Οι οδηγίες 96/9/ΕΚ ⁽³⁾, 2001/29/ΕΚ ⁽⁴⁾, 2006/115/ΕΚ ⁽⁵⁾ και 2009/24/ΕΚ ⁽⁶⁾ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου εναρμονίζουν τα δικαιώματα των κατόχων δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων. Οι εν λόγω οδηγίες, μαζί με την οδηγία 2012/28/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁷⁾, περιλαμβάνουν εξαντλητικό κατάλογο των εξαιρέσεων και των περιορισμών επί των εν λόγω δικαιωμάτων που επιτρέπουν υπό προϋποθέσεις τη χρήση του περιεχομένου χωρίς την άδεια του κατόχου, για να επιτευχθούν ορισμένοι στόχοι πολιτικής.
- (3) Οι τυφλοί, οι αμβλύωπες ή τα άτομα με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν πολλούς φραγμούς όσον αφορά την πρόσβαση σε βιβλία και άλλο έντυπο υλικό που προστατεύεται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικά δικαιώματα. Λαμβάνοντας υπόψη τα δικαιώματα των τυφλών, των αμβλυώπων ή των ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων όπως αναγνωρίζονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ο «Χάρτης») και στη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (η «ΣΗΕΔΑΑ») θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για να αυξηθεί η διαθεσιμότητα βιβλίων και άλλου έντυπου υλικού σε προσβάσιμο μορφότυπο και να βελτιωθεί η κυκλοφορία τους στην εσωτερική αγορά.

⁽¹⁾ ΕΕ C 125 της 21.4.2017, σ. 27.

⁽²⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 6ης Ιουλίου 2017 (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα), και απόφαση του Συμβουλίου της 17ης Ιουλίου 2017.

⁽³⁾ Οδηγία 96/9/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 1996, σχετικά με τη νομική προστασία των βάσεων δεδομένων (ΕΕ L 77 της 27.3.1996, σ. 20).

⁽⁴⁾ Οδηγία 2001/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας (ΕΕ L 167 της 22.6.2001, σ. 10).

⁽⁵⁾ Οδηγία 2006/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με το δικαίωμα εκμίσθωσης, το δικαίωμα δανεισμού και ορισμένα δικαιώματα συγγενικά προς την πνευματική ιδιοκτησία στον τομέα των προϊόντων της διανοίας (ΕΕ L 376 της 27.12.2006, σ. 28).

⁽⁶⁾ Οδηγία 2009/24/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, για τη νομική προστασία των προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών (ΕΕ L 111 της 5.5.2009, σ. 16).

⁽⁷⁾ Οδηγία 2012/28/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με ορισμένες επιτρεπόμενες χρήσεις ορφανών έργων (ΕΕ L 299 της 27.10.2012, σ. 5).

- (4) Στις 30 Απριλίου 2014 υπεγράφη εξ ονόματος της Ένωσης η «συνθήκη του Μαρακές για τη διευκόλυνση της πρόσβασης τυφλών, αμβλυώπων ή ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων σε δημοσιευμένα έργα» («η συνθήκη του Μαρακές») ⁽¹⁾. Στόχος της είναι να βελτιωθούν η διαθεσιμότητα και οι διασυννοριακές ανταλλαγές ορισμένων προστατευόμενων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας σε προσβάσιμο μορφότυπο προς όφελος των τυφλών, των αμβλυώπων και των ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων. Η συνθήκη του Μαρακές απαιτεί από τα συμβαλλόμενα μέρη να προβλέψουν εξαιρέσεις ή περιορισμούς στα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και στα συγγενή δικαιώματα όσον αφορά τη δημιουργία και διάδοση αντιγράφων σε προσβάσιμο μορφότυπο ορισμένων προστατευόμενων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας, και στη διασυννοριακή ανταλλαγή των εν λόγω αντιγράφων. Η σύναψη της συνθήκης του Μαρακές από την Ένωση απαιτεί την προσαρμογή του δικαίου της Ένωσης με τη θέσπιση υποχρεωτικής και εναρμονισμένης εξαίρεσης για χρήσεις, έργα και δικαιούχους που καλύπτονται από αυτή τη συνθήκη.
- (5) Σύμφωνα με τη γνώμη 3/15 ⁽²⁾ του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η εξαίρεση ή ο περιορισμός των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων, όσον αφορά την κατασκευή και διάδοση αντιγράφων ορισμένων έργων και άλλου αντικειμένου προστασίας σε προσίτο μορφότυπο, κατά τη συνθήκη του Μαρακές, θα πρέπει να τειδούν σε εφαρμογή στο πλαίσιο του εναρμονισθέντος σύμφωνα με την οδηγία 2001/29/EK τομέα.
- (6) Η παρούσα οδηγία υλοποιεί με εναρμονισμένο τρόπο τις υποχρεώσεις της Ένωσης βάσει της συνθήκης του Μαρακές, με σκοπό να διασφαλιστεί ότι τα εν λόγω μέτρα θα εφαρμοστούν με συνέπεια σε ολόκληρη την εσωτερική αγορά. Η παρούσα οδηγία θα πρέπει επομένως να προβλέπει υποχρεωτικές εξαιρέσεις για τα δικαιώματα που έχουν εναρμονιστεί από το δίκαιο της Ένωσης και αφορούν τις χρήσεις και τα έργα που καλύπτονται από την συνθήκη του Μαρακές. Στα εν λόγω δικαιώματα περιλαμβάνονται ιδίως τα δικαιώματα αναπαραγωγής, παρουσίασης στο κοινό, διάθεσης στο κοινό, διανομής και δανεισμού, όπως προβλέπεται στις οδηγίες 2001/29/EK, 2006/115/EK και 2009/24/EK, καθώς και τα αντίστοιχα δικαιώματα που προβλέπονται στην οδηγία 96/9/EK. Δεδομένου ότι το πεδίο εφαρμογής των εξαιρέσεων και των περιορισμών που απαιτούνται από τη συνθήκη του Μαρακές περιλαμβάνει επίσης έργα σε ηχητική μορφή, όπως τα ηχογραφημένα βιβλία, θα πρέπει οι υποχρεωτικές εξαιρέσεις που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία να ισχύουν και για τα συγγενικά δικαιώματα.
- (7) Η παρούσα οδηγία αφορά τους τυφλούς, τα άτομα με μη αναστρέψιμη αμβλυωπία με συνέπεια να μην μπορούν να έχουν οπτική λειτουργία ουσιαστικά ισοδύναμη με εκείνη ατόμου χωρίς τέτοια αναπηρία, τα άτομα με αντιληπτικές ή αναγνωστικές αναπηρίες, συμπεριλαμβανομένης της δυσλεξίας ή οποιασδήποτε άλλης μαθησιακής δυσκολίας, που δεν μπορούν να διαβάσουν έντυπα με την ίδια ουσιαστικά ευχέρεια με άτομο χωρίς αναπηρία, και τα άτομα που δεν μπορούν, λόγω σωματικής αναπηρίας, να κρατήσουν στα χέρια τους ή να χειριστούν βιβλία ή να εστιάσουν ή να μετακινήσουν το βλέμμα τους έτσι ώστε να είναι σε θέση να διαβάσουν κανονικά σε αποδεκτό βαθμό, εφόσον, ως αποτέλεσμα της εν λόγω ανικανότητας ή αναπηρίας, τα άτομα αυτά δεν μπορούν να διαβάσουν έντυπα έργα με την ίδια ουσιαστικά ευχέρεια με άτομο χωρίς τέτοια ανικανότητα ή αναπηρία. Στόχος της παρούσας οδηγίας είναι συνεπώς να βελτιωθεί η διαθεσιμότητα βιβλίων, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών βιβλίων, εξειδικευμένων επιθεωρήσεων, εφημερίδων, περιοδικών και άλλων γραπτών κειμένων, σημειογραφίας, συμπεριλαμβανομένων μουσικών έργων σε παρτιτούρες, και άλλου έντυπου υλικού, μεταξύ άλλων και σε ηχητική μορφή, ψηφιακών ή αναλογικών, επιγραμμικά ή εκτός διαδικτύου, σε μορφότυπους που καθιστούν τα έργα και το υλικό προσβάσιμα στα εν λόγω άτομα με την ίδια ουσιαστικά ευχέρεια όπως και τα άτομα χωρίς τέτοια αναπηρία ή ειδικές ανάγκες. Στους προσβάσιμους μορφότυπους συγκαταλέγονται, για παράδειγμα, η γραφή Braille, τα μεγάλα τυπογραφικά στοιχεία, τα προσαρμοσμένα ηλεκτρονικά βιβλία, τα ηχογραφημένα βιβλία και οι ραδιοφωνικές εκπομπές.
- (8) Η υποχρεωτική εξαίρεση που προβλέπεται στην παρούσα οδηγία θα πρέπει επίσης να περιορίζει το δικαίωμα αναπαραγωγής ώστε να καθίσταται δυνατή κάθε πράξη αναγκαία για την πραγματοποίηση αλλαγών ή τη μετατροπή ή προσαρμογή έργου ή άλλου αντικειμένου προστασίας έτσι ώστε να παράγεται αντίγραφο σε προσβάσιμο μορφότυπο το οποίο θα δίνει στους δικαιούχους πρόσβαση στο συγκεκριμένο έργο ή άλλο αντικείμενο προστασίας. Εδώ περιλαμβάνεται η παροχή των αναγκών μέσω για την διακίνηση πληροφοριών μέσω αντιγράφου σε προσβάσιμο μορφότυπο. Περιλαμβάνονται επίσης αλλαγές που ενδέχεται να απαιτούνται όταν το μορφότυπο ενός έργου ή αντικειμένου προστασίας είναι ήδη προσβάσιμο από ορισμένους μεν δικαιούχους αλλά ίσως δεν είναι προσβάσιμο από άλλους, λόγω διαφορετικής ανικανότητας ή αναπηρίας, ή λόγω του διαφορετικού βαθμού τέτοιου είδους αναπηρίας ή ανικανότητας.
- (9) Στις επιτρεπόμενες χρήσεις που προβλέπει η παρούσα οδηγία θα πρέπει να συγκαταλέγονται η παραγωγή αντιγράφων σε προσβάσιμο μορφότυπο είτε από τους δικαιούχους είτε από τις εξουσιοδοτημένες οντότητες που εξυπηρετούν τις ανάγκες τους, είτε οι εν λόγω εξουσιοδοτημένες οντότητες είναι δημόσιοι ή ιδιωτικοί οργανισμοί, ιδίως βιβλιοθήκες, εκπαιδευτικά ιδρύματα και άλλοι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί, που εξυπηρετούν άτομα με πρόβλημα ανάγνωσης εντύπων, ως κύρια ή μία από τις κύριες δραστηριότητές τους, στο πλαίσιο των θεσμικών υποχρεώσεών τους ή ως μέρος

⁽¹⁾ Απόφαση 2014/221/ΕΕ του Συμβουλίου, της 14ης Απριλίου 2014, για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Συνθήκης του Μαρακές για τη διευκόλυνση της πρόσβασης τυφλών, αμβλυώπων ή ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων σε δημοσιευμένα έργα (ΕΕ L 115 της 17.4.2014, σ. 1).

⁽²⁾ Γνώμη του Δικαστηρίου της 14ης Φεβρουαρίου 2017, 3/15, ECLI:EU:C:2017:114, σημείο 112.

των αποστολών τους δημοσίου συμφέροντος. Οι χρήσεις που προβλέπονται από την παρούσα οδηγία θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνουν τη διάθεση αντιγράφων σε προσβάσιμο μορφότυπο, για αποκλειστική χρήση από τους δικαιούχους, από φυσικό πρόσωπο που ενεργεί για λογαριασμό δικαιούχου ή που βοηθά δικαιούχο για την παραγωγή αυτών των αντιγράφων. Η διάθεση αντιγράφων σε προσβάσιμο μορφότυπο θα πρέπει να είναι δυνατή μόνο για έργα ή άλλο υλικό στα οποία οι δικαιούχοι ή οι εξουσιοδοτημένες οντότητες έχουν νόμιμη πρόσβαση. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι κάθε συμβατική διάταξη που αποσκοπεί να εμποδίσει ή άλλως να περιορίσει την εφαρμογή της εξαίρεσης είναι άκυρη.

- (10) Η εξαίρεση που προβλέπεται στην παρούσα οδηγία θα πρέπει να επιτρέπει στις εξουσιοδοτημένες οντότητες να παράγουν και να διαδίδουν, εντός της Ένωσης, στο διαδίκτυο αλλά και εκτός διαδικτύου, σε προσβάσιμο μορφότυπο, αντίγραφα έργων ή άλλου αντικειμένου προστασίας που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία. Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να υποχρεώνει τις εξουσιοδοτημένες οντότητες να παράγουν ή να διαδίδουν αντίγραφα.
- (11) Τα αντίγραφα σε προσβάσιμο μορφότυπο που παράγονται σε ένα κράτος μέλος θα πρέπει να μπορούν να διατίθενται σε όλα τα κράτη μέλη, προκειμένου να διασφαλιστεί μια ευρύτερη διαθεσιμότητά τους στο σύνολο της εσωτερικής αγοράς. Αυτό θα μπορούσε να μειώσει την ανάγκη διπλής εργασίας όσον αφορά την παραγωγή αντιγράφων σε προσβάσιμο μορφότυπο του ίδιου έργου ή άλλου αντικειμένου προστασίας σε ολόκληρη την Ένωση επιτρέποντας εξοικονόμηση πόρων και καλύτερη απόδοση. Η παρούσα οδηγία θα πρέπει, συνεπώς, να διασφαλίσει, ότι αντίγραφα σε προσβάσιμο μορφότυπο που παράγονται από εξουσιοδοτημένες οντότητες σε οποιοδήποτε κράτος μέλος μπορούν να κυκλοφορούν και να είναι προσβάσιμα από τους δικαιούχους και τις εξουσιοδοτημένες οντότητες σε ολόκληρη την Ένωση. Για να προωθηθούν οι εν λόγω διασυνοριακές ανταλλαγές, και να διευκολυνθούν η αμοιβαία αναγνώριση και συνεργασία των εξουσιοδοτημένων οντοτήτων, θα πρέπει να ενθαρρυνθεί η προαιρετική ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις επωνυμίες και τα στοιχεία επικοινωνίας των εξουσιοδοτημένων οντοτήτων που είναι εγκατεστημένες στην Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των ιστότοπων εφόσον υφίστανται. Ως εκ τούτου τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν στην Επιτροπή τις πληροφορίες που έχουν λάβει από τις εξουσιοδοτημένες οντότητες. Τούτο δεν θα πρέπει να συνεπάγεται υποχρέωση των κρατών μελών να ελέγχουν την πληρότητα και την ακρίβεια των πληροφοριών ή τη συμμόρφωσή τους με την οικεία εθνική νομοθεσία δια της οποίας μεταφέρεται η παρούσα οδηγία στο εθνικό δίκαιο. Οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να διατίθενται από την Επιτροπή από ένα κεντρικό σημείο ενημέρωσης στο διαδίκτυο σε ενωσιακό επίπεδο. Τούτο θα διευκόλυνε επίσης τις εξουσιοδοτημένες οντότητες, καθώς και τους δικαιούχους και τους κατόχους δικαιωμάτων, να επικοινωνούν με εξουσιοδοτημένες οντότητες προκειμένου να λάβουν περαιτέρω πληροφορίες, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία και τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1563 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾. Το προαναφερόμενο κεντρικό σημείο ενημέρωσης θα πρέπει να λειτουργεί συμπληρωματικά προς το σημείο πρόσβασης στις πληροφορίες που πρόκειται να δημιουργήσει το Διεθνές Γραφείο του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας (ΠΟΔΙ), όπως προβλέπεται στη συνθήκη του Μαρακές, με σκοπό να διευκολύνεται η αναγνώριση και η συνεργασία των εξουσιοδοτημένων οντοτήτων διεθνώς.
- (12) Προκειμένου να βελτιωθεί η διαθεσιμότητα αντιγράφων σε προσβάσιμο μορφότυπο και να αποτραπεί η απαγορευμένη διάδοση έργων ή άλλων αντικειμένων προστασίας, οι εξουσιοδοτημένες οντότητες που ασχολούνται με τη διανομή, την παρουσίαση στο κοινό ή τη διάθεση στο κοινό των αντιγράφων θα πρέπει να τηρούν ορισμένες υποχρεώσεις.
- (13) Οι απαιτήσεις εξουσιοδότησης ή αναγνώρισης που τα κράτη μέλη ενδέχεται να επιβάλουν στις εξουσιοδοτημένες οντότητες, όπως εκείνες που συνδέονται με την παροχή υπηρεσιών γενικής φύσης στους δικαιούχους, δεν θα πρέπει να έχουν ως αποτέλεσμα να παρεμποδίζουν τις οντότητες που καλύπτονται από τον ορισμό της εξουσιοδοτημένης οντότητας βάσει της παρούσας οδηγίας να προβαίνουν στις χρήσεις που επιτρέπονται δυνάμει αυτής.
- (14) Λόγω της ιδιαιτερότητας της εξαίρεσης που προβλέπεται από την παρούσα οδηγία, του συγκεκριμένου πεδίου εφαρμογής της και της ανάγκης των δικαιούχων για ασφάλεια δικαίου, τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επιβάλλουν πρόσθετες απαιτήσεις για την εφαρμογή της εξαίρεσης, όπως εκ των προτέρων έλεγχο της εμπορικής διαθεσιμότητας έργων σε προσβάσιμο μορφότυπο, διαφορετικές εκείνων της παρούσας οδηγίας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να προβλέπουν καθεστώτα αποζημίωσης μόνον όσον αφορά τις επιτρεπόμενες χρήσεις έργων ή άλλων αντικειμένων προστασίας από εξουσιοδοτημένες οντότητες. Προκειμένου να μην επιβαρύνονται οι δικαιούχοι, να μην εμποδίζεται η διασυνοριακή διάδοση αντιγράφων σε προσβάσιμο μορφότυπο, καθώς και υπερβολικές απαιτήσεις που πρέπει να πληρούν οι εξουσιοδοτημένες οντότητες, είναι σημαντικό να είναι περιορισμένη η δυνατότητα των κρατών μελών να προβλέπουν τα εν λόγω καθεστώτα αποζημίωσης. Ως εκ τούτου τα καθεστώτα αποζημίωσης δεν θα πρέπει να απαιτούν από τους δικαιούχους να κάνουν πληρωμές. Τα καθεστώτα αποζημίωσης θα πρέπει να εφαρμόζονται μόνο σε χρήσεις από εξουσιοδοτημένες οντότητες εγκατεστημένες στην επικράτεια του κράτους μέλους που προβλέπει το συγκεκριμένο καθεστώς και δεν θα πρέπει να απαιτούν πληρωμές από εξουσιοδοτημένες οντότητες εγκατεστημένες σε άλλα κράτη μέλη ή σε τρίτες χώρες-συμβαλλόμενα μέρη της συνθήκης του Μαρακές. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα καθεστώτα αποζημίωσης δεν θα προβλέπουν, όσον αφορά τη διασυνοριακή ανταλλαγή αντιγράφων σε προσβάσιμο μορφότυπο, απαιτήσεις επαχδέστερες σε σύγκριση με τις μη διασυνοριακές καταστάσεις, όσον αφορά μεταξύ άλλων τη μορφή και το πιθανό επίπεδο της αποζημίωσης. Κατά τον καθορισμό του επιπέδου της αποζημίωσης, θα πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη ο μη κερδοσκοπικός χαρακτήρας

(¹) Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1563 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2017, για τη διασυνοριακή ανταλλαγή μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών αντιγράφων σε προσβάσιμο μορφότυπο ορισμένων προστατευόμενων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας δυνάμει δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων προς όφελος των τυφλών, των αμβλυώπων ή ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων (βλ. σελίδα 1 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

των δραστηριοτήτων των εξουσιοδοτημένων οντοτήτων, οι στόχοι δημοσίου συμφέροντος που επιδιώκονται από την παρούσα οδηγία, τα συμφέροντα των δικαιούχων της εξαίρεσης, η πιθανή ζημία των κατόχων δικαιωμάτων και η ανάγκη να διασφαλιστεί η διασυννοιακή διάδοση αντιγράφων σε προσβάσιμο μορφότυπο. Θα πρέπει να λαμβάνονται επίσης υπόψη οι ειδικές συνθήκες κάθε περίπτωσης, που προκύπτουν από την παραγωγή ενός συγκεκριμένου αντιγράφου σε προσβάσιμο μορφότυπο. Αν η ζημία ενός κατόχου δικαιώματος είναι ελάχιστη, δεν θα πρέπει να γεννάται υποχρέωση καταβολής αποζημίωσης.

- (15) Είναι απαραίτητο κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δυνάμει της παρούσας οδηγίας να γίνεται με σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής και του δικαιώματος προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα βάσει των άρθρων 7 και 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης («ο Χάρτης»), και επιπλέον είναι επιτακτικό η εν λόγω επεξεργασία να τηρεί τις οδηγίες 95/46/ΕΚ ⁽¹⁾ και 2002/58/ΕΚ ⁽²⁾ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που διέπουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως μπορεί να διενεργείται από εξουσιοδοτημένες οντότητες στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας και υπό την εποπτεία των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών, ιδίως των δημόσιων ανεξάρτητων αρχών που έχουν οριστεί από τα κράτη μέλη
- (16) Η ΣΗΕΔΑΑ, στην οποία η Ένωση είναι συμβαλλόμενο μέρος, εγγυάται στα άτομα με αναπηρία το δικαίωμα πρόσβασης σε πληροφορίες και στην εκπαίδευση και το δικαίωμα συμμετοχής στην πολιτιστική, οικονομική και κοινωνική ζωή επί ίσοις όροις με τα άτομα χωρίς αναπηρία. Η ΣΗΕΔΑΑ απαιτεί από τα συμβαλλόμενα μέρη να λαμβάνουν όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, προκειμένου να διασφαλίσουν ότι οι νόμοι περί προστασίας των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας δεν συνιστούν παράλογο ή μεροληπτικό φραγμό στην πρόσβαση ατόμων με αναπηρία σε πολιτιστικά αγαθά.
- (17) Σύμφωνα με το Χάρτη απαγορεύεται κάθε μορφή διακρίσεως, περιλαμβανομένων και διακρίσεων λόγω αναπηρίας, ενώ η Ένωση αναγνωρίζει και σέβεται το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρία να επωφελούνται από μέτρα που τους εξασφαλίζουν αυτονομία, κοινωνική και επαγγελματική ένταξη και συμμετοχή στον κοινωνικό βίο.
- (18) Με την έκδοση της παρούσας οδηγίας, η Ένωση αποσκοπεί να διασφαλίσει ότι οι δικαιούχοι έχουν πρόσβαση σε βιβλία και άλλο έντυπο υλικό σε προσβάσιμο μορφότυπο σε ολόκληρη την εσωτερική αγορά. Κατά συνέπεια, η παρούσα οδηγία αποτελεί ένα ουσιαστικό πρώτο βήμα για τη βελτίωση της πρόσβασης σε έργα για τα άτομα με αναπηρία.
- (19) Η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογήσει την κατάσταση όσον αφορά τη διαθεσιμότητα έργων και άλλου αντικειμένου προστασίας σε προσβάσιμο μορφότυπο, εκτός αυτών που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία, καθώς και τη διαθεσιμότητα έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας σε προσβάσιμο μορφότυπο για άτομα με άλλες αναπηρίες. Είναι απαραίτητο η Επιτροπή να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς την κατάσταση. Αλλαγές στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας θα μπορούσαν να εξεταστούν, εφόσον είναι αναγκαίες, βάσει έκθεσης που υποβάλλεται από την Επιτροπή.
- (20) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να συνεχίσουν να προβλέπουν εξαίρεση ή περιορισμό υπέρ των ατόμων με αναπηρία σε περιπτώσεις που δεν καλύπτονται από την παρούσα οδηγία, ιδίως όσον αφορά έργα και άλλα αντικείμενα προστασίας και αναπηρίες εκτός από εκείνα που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία, σύμφωνα με την οδηγία 2001/29/ΕΚ άρθρο 5 παράγραφος 3 στοιχείο β). Η παρούσα οδηγία δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να προβλέπουν εξαίρεσεις ή περιορισμούς σε δικαιώματα που δεν είναι εναρμονισμένα στο ενωσιακό πλαίσιο περί πνευματικής ιδιοκτησίας.
- (21) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως στον Χάρτη και στη ΣΗΕΔΑΑ. Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να ερμηνεύεται και να εφαρμόζεται σύμφωνα με τα εν λόγω δικαιώματα και αρχές.
- (22) Η συνθήκη του Μαρακές επιβάλλει ορισμένες υποχρεώσεις όσον αφορά την ανταλλαγή αντιγράφων σε προσβάσιμο μορφότυπο μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών που είναι συμβαλλόμενα μέρη της Συνθήκης. Τα μέτρα που λαμβάνονται από την Ένωση για την εκπλήρωση των εν λόγω υποχρεώσεων που περιέχονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1563 πρέπει να ερμηνεύονται σε συνδυασμό με την παρούσα οδηγία.

⁽¹⁾ Οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31). Η εν λόγω οδηγία θα καταργηθεί και θα αντικατασταθεί, με ισχύ από τις 25 Μαΐου 2018, από τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και για την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (γενικός κανονισμός για την προστασία δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

⁽²⁾ Οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες) (ΕΕ L 201 της 31.7.2002, σ. 37).

- (23) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, ήτοι να βελτιωθεί η πρόσβαση στην Ένωση σε προστατευόμενα έργα και σε άλλο προστατευόμενο υλικό δυνάμει δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων προς όφελος των τυφλών, των αμβλυώπων και των ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων στην Ένωση, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, μπορεί όμως εξαιτίας της κλίμακας και των επιπτώσεών του, να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (24) Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση, της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, των κρατών μελών και της Επιτροπής σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα⁽¹⁾, τα κράτη μέλη δεσμεύτηκαν να επισυνάπτουν στην κοινοποίηση των εθνικών μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο, όταν δικαιολογείται, και ένα ή περισσότερα έγγραφα που διευκρινίζουν τον δεσμό ανάμεσα στα στοιχεία μιας οδηγίας και στα αντίστοιχα τμήματα των εθνικών πράξεων μεταφοράς. Όσον αφορά την παρούσα οδηγία, ο νομοθέτης θεωρεί ότι η διαβίβαση τέτοιων εγγράφων είναι δικαιολογημένη,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα οδηγία επιδιώκει την περαιτέρω εναρμόνιση του ενωσιακού δικαίου περί δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς, ορίζοντας κανόνες περί χρήσεως ορισμένων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας χωρίς την άδεια του κατόχου των δικαιωμάτων, προς όφελος των τυφλών, των αμβλυώπων ή των ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας ισχύουν οι εξής ορισμοί:

- 1) «έργο ή άλλο αντικείμενο προστασίας»: ένα έργο υπό μορφή βιβλίου, εξειδικευμένης επιθεώρησης, εφημερίδας, περιοδικού ή άλλου είδους εντύπου, σημειογραφίας στην οποία συμπεριλαμβάνονται οι παρτιτούρες, και οι σχετικές εικονογραφήσεις, επί παντός μέσου καθώς και σε ηχητική μορφή, όπως τα ηχογραφημένα βιβλία, και σε ψηφιακό μορφότυπο, το οποίο προστατεύεται δυνάμει δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικών δικαιωμάτων και δημοσιεύεται ή διατίθεται στο κοινό με άλλον νόμιμο τρόπο·
- 2) Ως «δικαιούχος» νοείται, ανεξάρτητα από οιοδήποτε άλλες αναπηρίες:
 - α) ένα τυφλό άτομο·
 - β) ένα άτομο με αμβλυωπία η οποία δεν επιδέχεται βελτίωση ώστε το άτομο να αποκτήσει οπτική λειτουργία ουσιαστικά ισοδύναμη με εκείνη ατόμου χωρίς τέτοια αναπηρία, και το οποίο για τον λόγο αυτό δεν μπορεί να διαβάσει έντυπα με την ίδια ουσιαστικά ευχέρεια όπως ένα άτομο χωρίς τέτοια αναπηρία·
 - γ) ένα άτομο που έχει αντιληπτική ή αναγνωστική αναπηρία και δεν είναι, ως εκ τούτου, σε θέση να διαβάσει έντυπα με την ίδια ουσιαστικά ευχέρεια όπως ένα άτομο χωρίς τέτοια αναπηρία· ή
 - δ) ένα άτομο που δεν είναι σε θέση, λόγω σωματικής ανικανότητας, να κρατήσει στα χέρια του ή να χειριστεί βιβλίο ή να εστιάσει ή να μετακινήσει το βλέμμα του έτσι ώστε να μπορεί κανονικά να διαβάσει σε ικανοποιητικό βαθμό.
- 3) «αντίγραφο σε προσβάσιμο μορφότυπο»: ένα αντίγραφο έργου ή άλλου αντικειμένου προστασίας που δίνει στον δικαιούχο πρόσβαση στο έργο ή αντικείμενο προστασίας, με εναλλακτικό τρόπο ή σε εναλλακτική μορφή, μεταξύ άλλων, δίνοντας στο εν λόγω άτομο τη δυνατότητα να έχει αποτελεσματική και άνετη πρόσβαση όπως ένα άτομο χωρίς οποιαδήποτε αναπηρία ή ανικανότητα από τις αναφερόμενες στο σημείο 2·
- 4) «εξουσιοδοτημένη οντότητα»: η οντότητα που εξουσιοδοτείται ή αναγνωρίζεται από τα κράτη μέλη προκειμένου να παρέχει σε δικαιούχους εκπαίδευση, επιμόρφωση προσαρμοσμένη ανάγνωση ή πρόσβαση σε πληροφορίες, σε μη κερδοσκοπική βάση. Μπορεί επίσης να είναι δημόσιο όργανο ή μη κερδοσκοπικός οργανισμός που παρέχει τις ίδιες υπηρεσίες σε δικαιούχους ως μια από τις κύριες δραστηριότητές του, ως θεσμική υποχρέωση ή στο πλαίσιο αποστολών του δημοσίου συμφέροντος.

⁽¹⁾ EE C 369 της 17.12.2011, σ. 14.

Άρθρο 3

Επιτρεπτές χρήσεις

1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν εξαίρεση προκειμένου να μην απαιτείται άδεια του κατόχου των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικών δικαιωμάτων επί του έργου ή άλλου αντικειμένου προστασίας σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 7 της οδηγίας 96/9/ΕΚ, τα άρθρα 2, 3 και 4 της οδηγίας 2001/29/ΕΚ, το άρθρο 1 παράγραφος 1, το άρθρο 8 παράγραφοι 2 και 3 και το άρθρο 9 της οδηγίας 2006/115/ΕΚ και το άρθρο 4 της οδηγίας 2009/24/ΕΚ για κάθε πράξη που είναι αναγκαία ούτως ώστε:
 - α) δικαιούχος ή πρόσωπο που ενεργεί για λογαριασμό του, να μπορεί να παράγει αντίγραφο σε προσβάσιμο μορφότυπο έργου ή άλλου αντικειμένου προστασίας στο οποίο ο δικαιούχος έχει νόμιμη πρόσβαση και το οποίο είναι για αποκλειστική χρήση από τον δικαιούχο· και
 - β) εξουσιοδοτημένη οντότητα να μπορεί να παράγει αντίγραφο σε προσβάσιμο μορφότυπο έργου ή άλλου αντικειμένου προστασίας στο οποίο έχει νόμιμη πρόσβαση, ή να παρουσιάζει, καθιστά διαθέσιμο, διανέμει ή δανείζει αντίγραφο σε προσβάσιμο μορφότυπο σε δικαιούχο ή άλλη εξουσιοδοτημένη οντότητα σε μη κερδοσκοπική βάση με σκοπό την αποκλειστική χρήση από τον δικαιούχο.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι κάθε αντίγραφο σε προσβάσιμο μορφότυπο σέβεται την ακεραιότητα του έργου ή άλλου αντικειμένου προστασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις αλλαγές που απαιτούνται για να καταστεί το έργο ή άλλο αντικείμενο προστασίας προσβάσιμο σε εναλλακτικό μορφότυπο.
3. Η εξαίρεση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 εφαρμόζεται μόνο σε ορισμένες ειδικές περιπτώσεις που δεν αντίκεινται στην κανονική εκμετάλλευση του έργου ή άλλου αντικειμένου προστασίας και δεν θίγουν αδικαιολογήτως τα νόμιμα συμφέροντα του κατόχου του δικαιώματος.
4. Το πρώτο, τρίτο και πέμπτο εδάφιο του άρθρου 6 παράγραφος 4 της οδηγίας 2001/29/ΕΚ εφαρμόζονται στην εξαίρεση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.
5. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι εξαιρέσεις της παραγράφου 1 να μην παρακάμπτονται με τη χρήση συμβάσεων.
6. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι οι χρήσεις που επιτρέπονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας, εφόσον γίνονται από εξουσιοδοτημένες οντότητες εγκατεστημένες στην επικράτειά τους, υπόκεινται σε καθεστώς αποζημίωσης εντός των ορίων που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία.

Άρθρο 4

Αντίγραφα σε προσβάσιμο μορφότυπο στην εσωτερική αγορά

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η εξουσιοδοτημένη οντότητα που είναι εγκατεστημένη στην επικράτειά τους μπορεί να εκτελεί τις πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β), για λογαριασμό δικαιούχου ή άλλης εξουσιοδοτημένης οντότητας εγκατεστημένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν επίσης ότι ο δικαιούχος ή η εξουσιοδοτημένη οντότητα που είναι εγκατεστημένοι στην επικράτειά τους μπορούν να αποκτούν ή να έχουν πρόσβαση σε αντίγραφο σε προσβάσιμο μορφότυπο από εξουσιοδοτημένη οντότητα εγκατεστημένη σε κράτος μέλος.

Άρθρο 5

Υποχρεώσεις των εξουσιοδοτημένων οντοτήτων

1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι η εξουσιοδοτημένη οντότητα που είναι εγκατεστημένη στην επικράτειά τους και εκτελεί τις πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 4 θεσπίζει και τηρεί τις δικές της πρακτικές για να εξασφαλίζει ότι:
 - α) διανέμει, παρουσιάζει και καθιστά διαθέσιμα αντίγραφα σε προσβάσιμο μορφότυπο μόνο στους δικαιούχους ή σε άλλες εξουσιοδοτημένες οντότητες·
 - β) λαμβάνει κατάλληλα μέτρα για την αποτροπή της απαγορευμένης αναπαραγωγής, διανομής, παρουσίασης στο κοινό ή διάδοσης αντιγράφων στο κοινό σε προσβάσιμο μορφότυπο·
 - γ) επιδεικνύει την προσήκουσα επιμέλεια και διατηρεί αρχεία σχετικά με τη διαχείριση έργων ή άλλων αντικειμένων προστασίας και των αντιγράφων τους σε προσβάσιμο μορφότυπο· και
 - δ) δημοσιεύει και επικαιροποιεί, στον ιστότοπό της ενδεχομένως, ή μέσω άλλων διαδικτυακών ή εξωδιαδικτυακών διαύλων, πληροφορίες για τον τρόπο με τον οποίο συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που καθορίζονται στα στοιχεία α) έως γ).

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τη θέσπιση και την τήρηση των πρακτικών του πρώτου εδαφίου σεβόμενα πλήρως τους κανόνες περί επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των δικαιούχων σύμφωνα με το άρθρο 7.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η εξουσιοδοτημένη οντότητα που είναι εγκατεστημένη στην επικράτειά τους και εκτελεί τις πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 4 παρέχει τις ακόλουθες πληροφορίες, σε προσβάσιμη μορφή, κατόπιν σχετικού αιτήματος, σε οποιονδήποτε δικαιούχο, άλλη εξουσιοδοτημένη οντότητα ή κάτοχο δικαιώματος:

- α) τον κατάλογο των έργων ή άλλων αντικειμένων προστασίας των οποίων έχει αντίγραφα σε προσβάσιμο μορφότυπο και τους διαθέσιμους μορφότυπους· και
- β) την επωνυμία και τα στοιχεία επικοινωνίας των εξουσιοδοτημένων οντοτήτων με τις οποίες έχει ανταλλάξει αντίγραφα σε προσβάσιμο μορφότυπο σύμφωνα με το άρθρο 4.

Άρθρο 6

Διαφάνεια και ανταλλαγή πληροφοριών

1. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τις εξουσιοδοτημένες οντότητες που είναι εγκατεστημένες στην επικράτειά τους και διεξάγουν τις πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 4 της παρούσας οδηγίας και στα άρθρα 3 και 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1563 να τους κοινοποιούν προαιρετικώς τις επωνυμίες και τα στοιχεία επικοινωνίας τους.

2. Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή τις πληροφορίες που λαμβάνουν σύμφωνα με την παράγραφο 1. Η Επιτροπή δημοσιοποιεί τις πληροφορίες σε κεντρικό σημείο ενημέρωσης και τις επικαιροποιεί.

Άρθρο 7

Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας συμμορφώνεται με τις οδηγίες 95/46/ΕΚ και 2002/58/ΕΚ.

Άρθρο 8

Τροποποίηση της οδηγίας 2001/29/ΕΚ

Στο άρθρο 5 παράγραφος 3 της οδηγίας 2001/29/ΕΚ, το στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

- «β) χρήσεις, προς όφελος των ατόμων με αναπηρία, οι οποίες συνδέονται άμεσα με την αναπηρία και δεν έχουν εμπορικό χαρακτήρα, στο βαθμό που απαιτείται λόγω της συγκεκριμένης αναπηρίας, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών βάσει της οδηγίας (ΕΕ) 2017/1564 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).

(*) Οδηγία (ΕΕ) 2017/1564 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2017, σχετικά με ορισμένες επιτρεπόμενες χρήσεις προστατευόμενων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας δυνάμει δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων προς όφελος των τυφλών, των αμβλύων και των ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων και για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/29/ΕΚ για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας (ΕΕ L 242 της 20.9.2017, σ. 6).».

Άρθρο 9

Έκθεση

Έως τις 11 Οκτωβρίου 2020, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με τη διαθεσιμότητα στην εσωτερική αγορά, σε προσβάσιμο μορφότυπο, έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας, εκτός αυτών του άρθρου 2 σημείο 1 για δικαιούχους, και έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας για άτομα με αναπηρία εκτός αυτών του άρθρου 2 σημείο 2. Η έκθεση λαμβάνει υπόψη τις εξελίξεις όσον αφορά τη σχετική τεχνολογία και περιλαμβάνει εκτίμηση του κατά πόσον είναι σκόπιμη μια διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της παρούσας οδηγίας προκειμένου να βελτιώνει την πρόσβαση σε άλλες κατηγορίες έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας και να παρέχει πρόσβαση σε άτομα με αναπηρίες διαφορετικές από εκείνες που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 10**Επανεξέταση**

1. Έως τις 11 Οκτωβρίου 2023, η Επιτροπή θα προβεί σε αξιολόγηση της παρούσας οδηγίας και θα παρουσιάσει σε έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή τα κυριότερα πορίσματα, τα οποία θα συνοδεύονται, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, από προτάσεις τροποποίησης της παρούσας οδηγίας. Η αξιολόγηση θα περιλαμβάνει εκτίμηση του αντικτύπου των καθεστώτων αποζημίωσης που προβλέπονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 6 στη διαθεσιμότητα αντιγράφων σε προσβάσιμο μορφότυπο για δικαιούχους και στη διασυνοριακή ανταλλαγή τους. Στην έκθεση της Επιτροπής λαμβάνονται υπόψη οι απόψεις σχετικών φορέων της κοινωνίας των πολιτών και μη κυβερνητικών οργανώσεων, συμπεριλαμβανομένων οργανώσεων που εκπροσωπούν άτομα με αναπηρία και οργανώσεων που εκπροσωπούν τους ηλικιωμένους.
2. Τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή τις αναγκαίες πληροφορίες για την εκπόνηση της έκθεσης της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου και της έκθεσης του άρθρου 9.
3. Κράτος μέλος που έχει βάσιμους λόγους να θεωρεί ότι η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας είχε σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στην εμπορική προσφορά έργων ή άλλων αντικειμένων προστασίας σε αντίγραφα σε προσβάσιμο μορφότυπο για δικαιούχους μπορεί να θέσει το θέμα υπόψη της Επιτροπής μαζί με όλα τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία. Η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία κατά την εκπόνηση της έκθεσης της παραγράφου 1.

Άρθρο 11**Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο**

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που απαιτούνται για τη συμμόρφωση προς την παρούσα οδηγία έως τις 11 Οκτωβρίου 2018. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.
- Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος πραγματοποίησης αυτής της παραπομπής αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.
2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιαστών διατάξεων εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 12**Έναρξη ισχύος**

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 13**Αποδέκτες**

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Στρασβούργο, 13 Σεπτεμβρίου 2017.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
A. TAJANI

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. MAASIKAS

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2017/1565 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 13ης Σεπτεμβρίου 2017

για τη χορήγηση μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής στη Δημοκρατία της Μολδαβίας

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 212 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽¹⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Οι σχέσεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης («η Ένωση») και της Δημοκρατίας της Μολδαβίας εξακολουθούν να αναπτύσσονται εντός του πλαισίου της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας (ΕΠΓ) και της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης. Η Δημοκρατία της Μολδαβίας προσχώρησε στην Ανατολική Εταιρική Σχέση το 2009 και ακολούθησαν οι διαπραγματεύσεις για μια συμφωνία σύνδεσης μεταξύ της Ένωσης και της Δημοκρατίας της Μολδαβίας. Η συμφωνία αυτή ⁽²⁾ («συμφωνία σύνδεσης»), η οποία περιλαμβάνει τη σταδιακή εφαρμογή μιας σφαιρικής και σε βάθος ζώνης ελεύθερων συναλλαγών (DCFTA), υπογράφηκε στις 27 Ιουνίου 2014 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιουλίου 2016.
- (2) Η οικονομία της Δημοκρατίας της Μολδαβίας έχει πληγεί σημαντικά από την πολιτική αστάθεια κατά την περίοδο μεταξύ των εκλογών του Νοεμβρίου 2014 και του Ιανουαρίου 2016 καθώς και από ένα σκάνδαλο τραπεζικής απάτης, από την ασθενή οικονομική δραστηριότητα στην περιοχή και την απαγόρευση εισαγωγών που επέβαλε η Ρωσία. Η κατάσταση αυτή οδήγησε σε ύφεση, συνέβαλε στην αύξηση του εμπορικού ελλείμματος και στη σημαντική μείωση των συναλλαγματικών αποθεμάτων το προηγούμενο έτος.
- (3) Στις αρχές του 2016, μετά τον διορισμό της νέας κυβέρνησης και νέου διοικητή της Εθνικής Τράπεζας της Μολδαβίας, οι αρχές έχουν επιδείξει ανανεωμένη δέσμευση για την προώθηση των αναγκαίων πολιτικών μεταρρυθμίσεων και την αντιμετώπιση των προκλήσεων διακυβέρνησης της χώρας στον χρηματοπιστωτικό τομέα και στον τομέα της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών.
- (4) Προς στήριξη της νέας μεταρρυθμιστικής πορείας, η Ένωση και η Δημοκρατία της Μολδαβίας συμφώνησαν σε έναν χάρτη πορείας για μεταρρυθμίσεις προτεραιότητας, μετά τα συμπεράσματα του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων της 15ης Φεβρουαρίου 2016. Σημειώθηκε σημαντική πρόοδος όσον αφορά την εφαρμογή αυτού του χάρτη πορείας από τη Δημοκρατία της Μολδαβίας.
- (5) Στο πλαίσιο της πολιτικής μετάβασης και της οικονομικής δυσπραγίας, οι αρχές της Δημοκρατίας της Μολδαβίας και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) σύναψαν, τον Ιούλιο του 2016, μια τριετή συμφωνία διευρυμένης χρηματοδοτικής και πιστοδοτικής διευκόλυνσης (ECF/EFF) ύψους 178,7 εκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ. Η συμφωνία αυτή εγκρίθηκε από το διοικητικό συμβούλιο του ΔΝΤ στις 7 Νοεμβρίου 2016. Στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος του ΔΝΤ, οι αρχές της Δημοκρατίας της Μολδαβίας αναμένεται να προβούν σε ταχεία βελτίωση της διακυβέρνησης και της εσοπτείας του χρηματοπιστωτικού τομέα, να ενισχύσουν τις πολιτικές που εξασφαλίζουν μακροοικονομική και δημοσιονομική σταθερότητα καθώς και να προωθήσουν τη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.
- (6) Ενόψει της επιδείνωσης της οικονομικής κατάστασης και των προοπτικών, η Δημοκρατία της Μολδαβίας ζήτησε συμπληρωματική μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση τον Αύγουστο του 2015 και επανέλαβε το αίτημα αυτό τον Μάρτιο του 2016.

⁽¹⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 4ης Ιουλίου 2017 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 17ης Ιουλίου 2017.

⁽²⁾ Συμφωνία Σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Μολδαβίας, αφετέρου (ΕΕ L 260 της 30.8.2014, σ. 4).

- (7) Η ενδεικτική χρηματοδότηση της Ένωσης για τη στήριξη της Δημοκρατίας της Μολδαβίας στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Γειτονίας (ΕΜΓ) ανέρχεται σε 610-746 εκατομμύρια EUR, συμπεριλαμβανομένης της δημοσιονομικής στήριξης και της τεχνικής βοήθειας. Ωστόσο, οι εκταμιεύσεις της δημοσιονομικής στήριξης από την Ένωση διακόπηκαν στις αρχές του 2015 και η συνέχισή τους εξαρτήθηκε από την έγκριση ενός νέου προγράμματος του ΔΝΤ και την πλήρωση όλων των προϋποθέσεων δημοσιονομικής στήριξης.
- (8) Δεδομένου ότι η Δημοκρατία της Μολδαβίας είναι χώρα που καλύπτεται από την ΕΠΓ, θα πρέπει να θεωρείται επιλέξιμη για να λάβει μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση.
- (9) Η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης θα πρέπει να συνιστά έκτακτο χρηματοδοτικό μέσο μη δεσμευτικής και μη προσδιορισμένης στήριξης του ισοζυγίου πληρωμών, το οποίο αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των άμεσων αναγκών εξωτερικής χρηματοδότησης του δικαιούχου και θα πρέπει να στηρίζει την εφαρμογή προγράμματος πολιτικής που περιέχει ισχυρά μέτρα άμεσης προσαρμογής και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που έχουν σχεδιαστεί για τη βελτίωση της θέσης του ισοζυγίου πληρωμών βραχυπρόθεσμα.
- (10) Δεδομένου ότι εξακολουθεί να υφίσταται σημαντικό υπολειπόμενο εξωτερικό κενό χρηματοδότησης στο ισοζύγιο πληρωμών της Δημοκρατίας της Μολδαβίας, υψηλότερο από τους πόρους που χορηγούν το ΔΝΤ και άλλοι πολυμερείς δημοσιονομικοί οργανισμοί, η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης προς τη Δημοκρατία της Μολδαβίας, υπό τις σημερινές εξαιρετικές περιστάσεις, θεωρείται κατάλληλη απάντηση στο αίτημα της Δημοκρατίας της Μολδαβίας για τη στήριξη της οικονομικής σταθεροποίησής της σε συνδυασμό με το πρόγραμμα του ΔΝΤ. Η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης θα στηρίξει την οικονομική σταθεροποίηση και το πρόγραμμα διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων της Δημοκρατίας της Μολδαβίας, συμπληρώνοντας τους πόρους που διατίθενται στο πλαίσιο των χρηματοδοτικών ρυθμίσεων του ΔΝΤ.
- (11) Η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης θα πρέπει να αποσκοπεί στην αποκατάσταση μιας βιώσιμης κατάστασης εξωτερικής χρηματοδότησης για τη Δημοκρατία της Μολδαβίας, συμβάλλοντας στη μεγαλύτερη πολιτική και μακροοικονομική σταθερότητα της χώρας, στην ενίσχυση της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής διακυβέρνησης, μεταξύ άλλων με τη διεξοδική και προσανατολισμένη στα αποτελέσματα διερεύνηση των υποθέσεων τραπεζικής απάτης, στη χρηστή ενεργειακή διακυβέρνηση και στην πολιτική ανεξαρτησία της δικαστικής εξουσίας.
- (12) Η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης αναμένεται να συνάδει με την εφαρμογή των εκταμιεύσεων της δημοσιονομικής στήριξης στο πλαίσιο του ΕΜΓ.
- (13) Ο προσδιορισμός του ποσού της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης βασίζεται σε μια ολοκληρωμένη ποσοτική εκτίμηση των υπολειπόμενων εξωτερικών χρηματοδοτικών αναγκών της Δημοκρατίας της Μολδαβίας, και λαμβάνει υπόψη την ικανότητά της για αυτοχρηματοδότηση μέσω ιδίων πόρων, και ιδίως μέσω των διεθνών συναλλαγματικών αποθεμάτων που διαθέτει. Η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης θα πρέπει να συμπληρώνει τα προγράμματα και τους πόρους που χορηγούν το ΔΝΤ και η Παγκόσμια Τράπεζα. Κατά τον καθορισμό του ποσού της συνδρομής λαμβάνονται επίσης υπόψη οι αναμενόμενες χρηματοδοτικές συνεισφορές πολυμερών χορηγών και η ανάγκη να διασφαλιστεί δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ της Ένωσης και άλλων χορηγών, καθώς και η προϋπάρχουσα διάθεση εκ μέρους της Ένωσης άλλων μέσων εξωτερικής χρηματοδότησης στη Δημοκρατία της Μολδαβίας και η προστιθέμενη αξία της συνολικής συμμετοχής της Ένωσης.
- (14) Λαμβάνοντας υπόψη τις υπολειπόμενες ανάγκες εξωτερικής χρηματοδότησης της Δημοκρατίας της Μολδαβίας, το επίπεδο της οικονομικής της ανάπτυξης, που μετράται με βάση το κατά κεφαλήν εισόδημα και τα ποσοστά φτώχειας, την ικανότητά της για αυτοχρηματοδότηση μέσω ιδίων πόρων, ιδίως μέσω των συναλλαγματικών αποθεμάτων που διαθέτει, και την αξιολόγηση της ικανότητάς της για αποπληρωμή με βάση την ανάλυση βιωσιμότητας του χρέους, ένα μέρος της συνδρομής θα πρέπει να παρέχεται υπό μορφή επιδοτήσεων.
- (15) Η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίζει ότι η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης συνάδει νομικά και ουσιαστικά με τις βασικές αρχές και τους στόχους στους διάφορους τομείς εξωτερικής δράσης, με τα μέτρα που λαμβάνονται στους τομείς αυτούς και με τις άλλες συναφείς πολιτικές της Ένωσης.
- (16) Η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης θα πρέπει να στηρίζει την εξωτερική πολιτική της έναντι της Δημοκρατίας της Μολδαβίας. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ) θα πρέπει να συνεργάζονται στενά σε όλη τη διάρκεια της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής, για τον συντονισμό και την εξασφάλιση της συνοχής της εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης.
- (17) Η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης θα πρέπει να στηρίζει την προώθηση της Δημοκρατίας της Μολδαβίας στις κοινές με την Ένωση αξίες, στις οποίες περιλαμβάνονται η δημοκρατία, το κράτος δικαίου, η χρηστή διακυβέρνηση, μια υπόλογη, διαφανής και αξιοκρατική δημόσια διοίκηση, ένα ανεξάρτητο δικαστικό σώμα, ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η ελευθερία, ανεξαρτησία και πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης, η βιώσιμη ανάπτυξη και η μείωση της φτώχειας, καθώς και την προώθησή της στις αρχές ενός ελεύθερου και θεμιτού εμπορίου που ασκείται βάσει κανόνων.

- (18) Προϋπόθεση για να χορηγήσει η Ένωση μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή και για την εκταμίευση καθεμιάς από τις τρεις δόσεις θα πρέπει να είναι ο σεβασμός, εκ μέρους της Δημοκρατίας της Μολδαβίας, των ουσιαστικών θεσμών της δημοκρατίας —στους οποίους περιλαμβάνεται το πολυκομματικό κοινοβουλευτικό σύστημα— και του κράτους δικαίου, και η εγγύηση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Επιπλέον, οι ειδικοί στόχοι της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης θα πρέπει να αφορούν την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας, της διαφάνειας και της λογοδοσίας των συστημάτων διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών, τη διασφάλιση της αποτελεσματικής καταπολέμησης της διαφθοράς και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, την ενίσχυση της διακυβέρνησης και της εποπτείας του χρηματοπιστωτικού και τραπεζικού τομέα στη Δημοκρατία της Μολδαβίας και τη βελτίωση της διαχείρισης του τομέα της ενέργειας, και να προωθούν τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που σκοπό έχουν να στηρίξουν τη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, τη δημιουργία θέσεων εργασίας, τη διαμόρφωση καλού επιχειρηματικού κλίματος και τη δημοσιονομική εξυγίανση. Η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης προς τη Δημοκρατία της Μολδαβίας θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει μέτρα που θα στηρίζουν την εφαρμογή της συμφωνίας σύνδεσης, συμπεριλαμβανομένης της σφαιρικής και σε βάθος συμφωνίας ελεύθερων συναλλαγών. Για να εξασφαλιστεί ότι οι ειδικοί στόχοι μπορούν να αξιολογούνται σωστά, πρέπει να καθοριστούν με επαληθεύσιμο και μετρήσιμο τρόπο. Τόσο η πλήρωση της προϋπόθεσης όσο και η επίτευξη των στόχων αυτών θα πρέπει να παρακολουθούνται τακτικά από την Επιτροπή και την ΕΥΕΔ. Σε περίπτωση μη εκπλήρωσης της προϋπόθεσης και των στόχων ή γενικής μη τήρησης των σκοπών και των αρχών της συμφωνίας σύνδεσης, η Επιτροπή θα πρέπει να προβεί σε προσωρινή αναστολή ή ακύρωση της εκταμίευσης της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης.
- (19) Για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης που συνδέονται με τη μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της, η Δημοκρατία της Μολδαβίας θα πρέπει να λάβει τα κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη και την καταπολέμηση της απάτης, της διαφθοράς και οποιωνδήποτε άλλων παρατυπιών που συνδέονται με τη συνδρομή. Η Δημοκρατία της Μολδαβίας θα πρέπει να ενημερώνει τακτικά την Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής στη βάση της πλήρους αναφοράς και της αυστηρής συμμόρφωσης με τους δημοσιονομικούς κανόνες της Ένωσης. Επιπλέον, θα πρέπει να προβλεφθεί η διενέργεια ελέγχων από την Επιτροπή και η διενέργεια λογιστικών ελέγχων από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.
- (20) Η αποδέσμευση της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης δεν θίγει τις εξουσίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ως δημοσιονομικής αρχής.
- (21) Τα ποσά της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής που χορηγούνται υπό μορφή επιχορηγήσεων και τα ποσά της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής που χορηγούνται υπό μορφή δανείου θα πρέπει να είναι σύμφωνα με τις πιστώσεις του προϋπολογισμού που προβλέπονται στο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.
- (22) Η διαχείριση της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης θα πρέπει να ασκείται από την Επιτροπή. Για να εξασφαλιστεί ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μπορούν να παρακολουθούν την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, η Επιτροπή θα πρέπει να τα ενημερώνει τακτικά για τις εξελίξεις τις σχετικές με τη μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή και να τους παρέχει τα σχετικά έγγραφα.
- (23) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εκτέλεση της παρούσας απόφασης, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή. Οι αρμοδιότητες αυτές θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾.
- (24) Η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης θα πρέπει να υπόκειται σε όρους που θα καθοριστούν σε μνημόνιο συνεννόησης. Οι όροι αυτοί θα πρέπει να συνδέονται με την εκταμίευση καθεμιάς από τις τρεις δόσεις. Προκειμένου να εξασφαλιστούν ενιαίοι όροι εφαρμογής και για λόγους αποτελεσματικότητας, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία να διαπραγματευθεί τους εν λόγω όρους με τις αρχές της Δημοκρατίας της Μολδαβίας υπό την εποπτεία της επιτροπής των αντιπροσώπων των κρατών μελών σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011. Δυνάμει του εν λόγω κανονισμού, η συμβουλευτική διαδικασία θα πρέπει κατά γενικό κανόνα να εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις εκτός από αυτές που προβλέπονται στον εν λόγω κανονισμό. Λαμβάνοντας υπόψη τις δυνητικά σημαντικές επιπτώσεις της συνδρομής άνω των 90 εκατομμυρίων EUR, είναι σκόπιμο να χρησιμοποιηθεί η διαδικασία εξέτασης για τις πράξεις που υπερβαίνουν το εν λόγω κατώτατο όριο. Λαμβάνοντας υπόψη το ποσό της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης στη Δημοκρατία της Μολδαβίας, θα πρέπει να εφαρμόζεται η διαδικασία εξέτασης για την έγκριση του Μνημονίου Συνεννόησης και για οποιαδήποτε μείωση, αναστολή ή ακύρωση της συνδρομής,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

1. Η Ένωση χορηγεί μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή ανώτατου ποσού 100 εκατομμυρίων EUR στη Δημοκρατία της Μολδαβίας («μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης»), με σκοπό τη στήριξη της οικονομικής σταθεροποίησης της Δημοκρατίας της Μολδαβίας και ενός ουσιαστικού προγράμματος μεταρρυθμίσεων. Από αυτό το ανώτατο ποσό,

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

έως 60 εκατομμύρια EUR διατίθενται με τη μορφή δανείων και έως 40 εκατομμύρια EUR με τη μορφή επιχορηγήσεων. Η αποδέσμευση της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης εξαρτάται από την έγκριση του προϋπολογισμού της Ένωσης για το σχετικό έτος από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Η χρηματοδοτική συνδρομή συμβάλλει στην κάλυψη των αναγκών που σχετίζονται με ισοζύγιο πληρωμών της Δημοκρατίας της Μολδαβίας, όπως αυτές προσδιορίζονται στο πρόγραμμα του ΔΝΤ.

2. Για τη χρηματοδότηση της δανειακής συνιστώσας της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να δανειστεί εξ ονόματος της Ένωσης τα αναγκαία κεφάλαια από τις κεφαλαιαγορές ή από χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και να τα δανείζει στη συνέχεια στη Δημοκρατία της Μολδαβίας. Τα δάνεια έχουν μέγιστη μέση διάρκεια 15 ετών.

3. Η εκταμίευση της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης γίνεται υπό τη διαχείριση της Επιτροπής κατά τρόπο συνεπή προς τις συμφωνίες ή τους διακανονισμούς που έχουν συνομολογηθεί μεταξύ του ΔΝΤ και της Δημοκρατίας της Μολδαβίας και προς τις βασικές αρχές και στόχους των οικονομικών μεταρρυθμίσεων που ορίζονται στη συμφωνία σύνδεσης, συμπεριλαμβανομένης της ΕΟΖΕΣ, που συμφωνήθηκε στο πλαίσιο της ΕΠΓ.

Η Επιτροπή ενημερώνει τακτικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την πορεία της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης, περιλαμβανομένων των εκταμιεύσεων, και διαβιβάζει στα εν λόγω όργανα τα σχετικά έγγραφα εγκαίρως.

4. Η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης διατίθεται για περίοδο δυόμισι ετών, αρχής γενομένης από την πρώτη ημέρα μετά την έναρξη ισχύος του μνημονίου συνεννόησης που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1.

5. Εάν οι ανάγκες χρηματοδότησης της Δημοκρατίας της Μολδαβίας μειωθούν σημαντικά κατά την περίοδο εκταμίευσης της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης, σε σύγκριση με τις αρχικές προβλέψεις, η Επιτροπή, ενεργώντας σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 7 παράγραφος 2, μειώνει το ποσό της συνδρομής ή την αναστέλλει ή την ακυρώνει.

Άρθρο 2

1. Προϋπόθεση για τη χορήγηση της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης είναι ο εκ μέρους της Δημοκρατίας της Μολδαβίας σεβασμός των ουσιαστικών θεσμών της δημοκρατίας — στους οποίους περιλαμβάνεται το πολυκομματικό κοινοβουλευτικό σύστημα — και του κράτους δικαίου, και η εγγύηση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

2. Η Επιτροπή και η ΕΥΕΔ παρακολουθούν την εκπλήρωση της εν λόγω προϋπόθεσης όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται σύμφωνα με την απόφαση 2010/427/ΕΕ του Συμβουλίου ⁽¹⁾.

Άρθρο 3

1. Η Επιτροπή, σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης, στην οποία παραπέμπει το άρθρο 7 παράγραφος 2, συμφωνεί με τις αρχές της Δημοκρατίας της Μολδαβίας πάνω σε συγκεκριμένους όρους οικονομικής και χρηματοπιστωτικής πολιτικής, εστιάζοντας ιδιαίτερα στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και την εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών από τις οποίες εξαρτάται η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης, που καθορίζονται σε μνημόνιο συνεννόησης («το μνημόνιο συνεννόησης»), το οποίο περιλαμβάνει χρονοδιάγραμμα για την επίτευξη των εν λόγω όρων. Οι όροι οικονομικής και χρηματοπιστωτικής πολιτικής που ορίζονται στο μνημόνιο συνεννόησης συνάδουν με τις συμφωνίες ή τα μνημόνια που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 3, συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων μακροοικονομικής προσαρμογής και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που εφαρμόζει η Δημοκρατία της Μολδαβίας με τη στήριξη του ΔΝΤ.

2. Οι όροι που αναφέρονται στην παράγραφο 1 αποσκοπούν, ειδικότερα, στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας, της διαφάνειας και της λογοδοσίας των συστημάτων διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών στη Δημοκρατία της Μολδαβίας, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης. Κατά τον σχεδιασμό των μέτρων πολιτικής λαμβάνονται επίσης δεόντως υπόψη η πρόοδος όσον αφορά το αμοιβαίο άνοιγμα των αγορών, η ανάπτυξη θεμιτών εμπορικών συναλλαγών βάσει κανόνων, και άλλες προτεραιότητες στο πλαίσιο της εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης. Η Επιτροπή παρακολουθεί τακτικά την πρόοδο στην επίτευξη των στόχων αυτών.

3. Οι λεπτομερείς χρηματοδοτικοί όροι της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης καθορίζονται σε μια δανειακή σύμβαση και στη συμφωνία επιχορήγησης που πρόκειται να συναφθεί μεταξύ της Επιτροπής και των αρχών της Δημοκρατίας της Μολδαβίας.

⁽¹⁾ Απόφαση 2010/427/ΕΕ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουλίου 2010, για τον καθορισμό της οργάνωσης και της λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης (ΕΕ L 201 της 3.8.2010, σ. 30).

4. Η Επιτροπή ελέγχει, σε τακτικά διαστήματα, ότι εξακολουθούν να πληρούνται οι όροι του άρθρου 4 παράγραφος 3, περιλαμβανομένου και του κατά πόσον οι οικονομικές πολιτικές της Δημοκρατίας της Μολδαβίας είναι σύμφωνες με τους στόχους της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή συνεργάζεται στενά με το ΔΝΤ και την Παγκόσμια Τράπεζα και, εφόσον είναι αναγκαίο, με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Άρθρο 4

1. Με την επιφύλαξη των όρων που αναφέρονται στην παράγραφο 3, η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης διατίθεται από την Επιτροπή σε τρεις δόσεις, εκάστη των οποίων περιλαμβάνει μία συνιστώσα δανείου και μία συνιστώσα επιχορήγησης. Το ύψος εκάστης δόσης καθορίζεται στο μνημόνιο συνεννόησης.

2. Τα ποσά της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης που χορηγούνται υπό μορφή δανείου διατίθενται, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 480/2009 του Συμβουλίου ⁽¹⁾.

3. Η απόφαση της Επιτροπής για την αποδέσμευση των δόσεων εξαρτάται από την εκπλήρωση όλων των ακόλουθων όρων:

α) την προϋπόθεση που ορίζεται στο άρθρο 2·

β) τις συνεχείς ικανοποιητικές επιδόσεις ως προς την εφαρμογή προγράμματος πολιτικής που περιέχει μέτρα σοβαρής προσαρμογής και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων τα οποία στηρίζονται από μη προληπτική πιστωτική συμφωνία του ΔΝΤ· και

γ) την ικανοποιητική εφαρμογή των όρων οικονομικής πολιτικής και των χρηματοδοτικών όρων που περιέχονται στο μνημόνιο συνεννόησης.

4. Η εκταμίευση της δεύτερης δόσης πραγματοποιείται, καταρχήν, το νωρίτερο τρεις μήνες μετά την εκταμίευση της πρώτης δόσης. Η εκταμίευση της τρίτης δόσης πραγματοποιείται, καταρχήν, το νωρίτερο τρεις μήνες μετά την εκταμίευση της δεύτερης δόσης.

5. Όταν δεν τηρούνται οι όροι που αναφέρονται στην παράγραφο 3, η Επιτροπή αναστέλλει προσωρινά ή ακυρώνει την εκταμίευση της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης. Σε τέτοιες περιπτώσεις, η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τους λόγους της εν λόγω αναστολής ή ακύρωσης.

6. Η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης εκταμιεύεται στην Εθνική Τράπεζα της Δημοκρατίας της Μολδαβίας. Με την επιφύλαξη των όρων που πρόκειται να συμφωνηθούν στο μνημόνιο συνεννόησης, περιλαμβανομένης της επιβεβαίωσης των υπολειπόμενων δημοσιονομικών χρηματοδοτικών αναγκών, τα ενωσιακά κονδύλια μπορεί να μεταβιβάζονται στο Υπουργείο Οικονομικών της Δημοκρατίας της Μολδαβίας ως τελικό αποδέκτη.

Άρθρο 5

1. Οι δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις που σχετίζονται με τη μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης διενεργούνται σε ευρώ με την ίδια τοκοφόρο ημερομηνία και δεν εμπλέκουν την Ένωση σε μεταβολή της διάρκειας ούτε την εκδétουν σε ανάληψη οποιουδήποτε κινδύνου συναλλάγματος ή επιτοκίου, ούτε σε ανάληψη οποιουδήποτε άλλου εμπορικού κινδύνου.

2. Όποτε το επιτρέπουν οι περιστάσεις και εφόσον υποβάλει αίτημα η Δημοκρατία της Μολδαβίας, η Επιτροπή μπορεί να λάβει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει την προσθήκη ρήτρας πρόωρης εξόφλησης στους όρους και τις προϋποθέσεις του δανείου, και την ύπαρξη ανάλογης ρήτρας στους όρους και τις προϋποθέσεις των δανειοληπτικών πράξεων.

3. Εφόσον η συγκυρία επιτρέπει μείωση του επιτοκίου του δανείου και εφόσον υποβάλει αίτημα η Δημοκρατία της Μολδαβίας, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να αναχρηματοδοτήσει το σύνολο ή μέρος των αρχικών δανειοληπτικών πράξεων ή μπορεί να αναπροσαρμόσει τους αντίστοιχους χρηματοδοτικούς όρους. Οι πράξεις αναχρηματοδότησης ή αναπροσαρμογής διενεργούνται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 4 και δεν έχουν ως αποτέλεσμα την παράταση της διάρκειας των οικείων δανειοληπτικών πράξεων ή την αύξηση του οφειλόμενου κεφαλαίου κατά την ημερομηνία διεξαγωγής των πράξεων αναχρηματοδότησης ή αναπροσαρμογής.

4. Όλα τα έξοδα της Ένωσης που συνδέονται με τις δανειοληπτικές και τις δανειοδοτικές πράξεις στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης βαρύνουν τη Δημοκρατία της Μολδαβίας.

5. Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για τις εξελίξεις ως προς τις πράξεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 480/2009 του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 2009, για την ίδρυση Ταμείου εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις (ΕΕ L 145 της 10.6.2009, σ. 10).

Άρθρο 6

1. Η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης υλοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾ και τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1268/2012 της Επιτροπής ⁽²⁾.
2. Η εφαρμογή της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης τελεί υπό άμεση διαχείριση.
3. Η δανειακή σύμβαση και η συμφωνία επιχορήγησης που πρόκειται να συνομολογηθούν με τις αρχές της Δημοκρατίας της Μολδαβίας περιλαμβάνουν διατάξεις οι οποίες:
 - α) διασφαλίζουν ότι η Δημοκρατία της Μολδαβίας ελέγχει τακτικά εάν η χρηματοδότηση που χορηγείται από τον προϋπολογισμό της Ένωσης χρησιμοποιείται ορθά, λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη παρατυπιών και απάτης και, εάν είναι απαραίτητο, κινεί δικαστική διαδικασία για την ανάκτηση ποσών καταβληθέντων βάσει της παρούσας απόφασης τα οποία χρησιμοποιήθηκαν παράνομα·
 - β) διασφαλίζουν την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, προβλέποντας ιδίως την εφαρμογή ειδικών μέτρων για την πρόληψη και καταπολέμηση της απάτης, της διαφθοράς και κάθε άλλης παρατυπίας που επηρεάζουν τη μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου ⁽³⁾, τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου ⁽⁴⁾ και τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁾·
 - γ) εξουσιοδοτούν ρητά την Επιτροπή, περιλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης, ή τους εκπροσώπους της, να διενεργούν ελέγχους, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και επίθεωρήσεων·
 - δ) εξουσιοδοτούν ρητά την Επιτροπή και το Ελεγκτικό Συνέδριο να διενεργούν δημοσιονομικούς ελέγχους πριν και μετά από την περίοδο διαθεσιμότητας της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων ελέγχων εγγράφων και επιτόπιων ελέγχων, όπως οι επιχειρησιακές αξιολογήσεις·
 - ε) διασφαλίζουν ότι η Ένωση δικαιούται να ζητήσει την πρόωρη αποπληρωμή του δανείου, ή/και την πλήρη επιστροφή της επιχορήγησης, εάν διαπιστωθεί ότι, σε σχέση με τη διαχείριση της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης, η Δημοκρατία της Μολδαβίας έχει εμπλακεί σε οποιαδήποτε πράξη απάτης ή διαφθοράς ή οποιαδήποτε άλλη παράνομη δραστηριότητα σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.
4. Πριν από την εφαρμογή της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης, η Επιτροπή αξιολογεί, μέσω επιχειρησιακής αξιολόγησης, την καταλληλότητα των χρηματοοικονομικών ρυθμίσεων της Δημοκρατίας της Μολδαβίας, των διοικητικών διαδικασιών και των μηχανισμών εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τη συνδρομή.

Άρθρο 7

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 8

1. Η Επιτροπή υποβάλλει, έως τις 30 Ιουνίου κάθε έτους, έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας απόφασης κατά το προηγούμενο έτος, η οποία περιλαμβάνει αξιολόγηση αυτής της εφαρμογής. Η έκθεση:
 - α) εξετάζει την πρόοδο που σημειώθηκε κατά την εφαρμογή της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης·
 - β) αξιολογεί την οικονομική κατάσταση και τις προοπτικές της Δημοκρατίας της Μολδαβίας, καθώς και την πρόοδο στην εφαρμογή των μέτρων πολιτικής που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1·

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

⁽²⁾ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1268/2012 της Επιτροπής, της 29ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους κανόνες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L 362 της 31.12.2012, σ. 1).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 312 της 23.12.1995, σ. 1).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2).

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1).

γ) παρουσιάζει τη σχέση μεταξύ των όρων οικονομικής πολιτικής που καθορίζονται στο μνημόνιο συνεννόησης, των τρεχουσών οικονομικών και δημοσιονομικών επιδόσεων της Δημοκρατίας της Μολδαβίας και των αποφάσεων της Επιτροπής να εκταμιεύσει τις δόσεις της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης.

2. Το αργότερο δύο έτη μετά τη λήξη της περιόδου διάδοσης που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση εκ των υστέρων αξιολόγησης, αξιολογώντας τα αποτελέσματα και την αποτελεσματικότητα της περατωθείσας μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης, καθώς και τον βαθμό στον οποίο συνέβαλε στην επίτευξη των σκοπών της συνδρομής.

Άρθρο 9

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Στρασβούργο, 13 Σεπτεμβρίου 2017.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

A. TAJANI

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

M. MAASIKAS

Κοινή δήλωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής

Εν όψει των πρωτοβουλιών που σχετίζονται με τις αλλαγές του εκλογικού συστήματος στη Δημοκρατία της Μολδαβίας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή τονίζουν ότι προϋπόθεση για τη χορήγηση μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής είναι η δικαιούχος χώρα να σέβεται τους αποτελεσματικούς μηχανισμούς της δημοκρατίας, που περιλαμβάνουν το πολυκομματικό κοινοβουλευτικό σύστημα, το κράτος δικαίου και τις εγγυήσεις προστασίας για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Η Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης παρακολουθούν την πλήρωση αυτής της προϋπόθεσης καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής και θα δίνουν συναφώς πολύ μεγάλη προσοχή στην εξέταση από τις αρχές της Δημοκρατίας της Μολδαβίας των συστάσεων των σχετικών διεθνών εταίρων (ιδίως της Επιτροπής της Βενετίας και του Γραφείου των Δημοκρατικών Θεσμών και των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου του ΟΑΣΕ).

